JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ELEANOR SHARPSTON

25 päivänä tammikuuta 2007 [1]

1. Tämä Finanzgericht Düsseldorfin, Saksa, esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee sellaisten käytettyjen vaatteiden asianmukaista tullioikeudellista asemaa, jotka Euro Tex Textilverwertung GmbH (jäljempänä Euro Tex) oli kerännyt, lajitellut ja pakannut Saksassa ja vienyt Puolaan ennen kuin Puola oli Euroopan unionin jäsen. Vaatteiden tullioikeudellista asemaa säänneltiin Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyllä Eurooppa-sopimuksella (jäljempänä assosiaatiosopimus), sellaisena kuin se on muutettuna. [2] Kysymys siitä, onko tällaiset vaatteet luokiteltava "yhteisöstä peräisin oleviksi", jolloin ne hyötyvät tullietuuksista assosiaatiosopimuksen nojalla, riippuu siitä, onko niille suoritettava lajittelu kyseisen sopimuksen pöytäkirjan N:o 4 (jäljempänä pöytäkirja N:o 4) 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua "riittävää valmistusta tai käsittelyä", vai onko sen pikemminkin katsottava kuuluvan pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun määritelmän "pelkkä – – yhteensovitus (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi)" soveltamisalaan.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

Assosiaatiosopimus

2. Assosiaatiosopimuksen 10 artiklassa määrätään, että yhteisöstä peräisin olevien tavaroiden tuontitullit Puolaan poistetaan tai niitä alennetaan asteittain.

3. Assosiaatiosopimuksen 34 artiklassa todetaan, että pöytäkirjassa N:o 4 vahvistetaan alkuperäsäännöt sovellettaessa kyseisiä tullietuuksia.

1 – Alkuperäinen kieli: englanti.

2 – Allekirjoitettu Brysselissä 16.12.1991 (EYVL 1993, L 348, s. 2); sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista 30.6.1997 tehdyllä assosiointineuvoston päätöksellä N:o 1/97 (97/539/EHTY, EY, Euratom) (EYVL L 221, s. 1).

4. Pöytäkirjan N:o 4 1 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa tarkoitetaan:

a) 'valmistuksella' kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, myös kokoamista tai erityistoimia;

b) 'aineksella' kaikkia aineosia, raaka-aineita, komponentteja, osia jne., joita käytetään tuotteen valmistuksessa;

– –"

5. 2 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Sopimusta sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään yhteisön alkuperätuotteina:

a) tämän pöytäkirjan 5 artiklan mukaiset yhteisössä kokonaan tuotetut tuotteet;

b) yhteisössä tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on suoritettu yhteisössä tämän pöytäkirjan 6 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely;

– –"

6. 6 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Edellä 2 artiklaa sovellettaessa pidetään tuotteita, jotka eivät ole kokonaan tuotettuja, riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä, jos liitteessä II olevassa luettelossa määrätyt edellytykset täyttyvät.

– –

3. Edellä – – 1 kohtaa sovelletaan, jollei 7 artiklassa toisin määrätä."

7. 7 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Seuraavia valmistus- tai käsittelytoimia pidetään riittämättöminä antamaan alkuperäasema riippumatta siitä, täyttyvätkö 6 artiklan vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista:

– –

b) pelkkä pölyn poisto, seulonta, lajittelu, laatuluokittelu, yhteensovitus (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi), pesu, maalaus, paloittelu;

– –

f) osien pelkkä yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi;

g) kahden tai useamman a–f alakohdassa mainitun toimenpiteen toteuttaminen yhdessä;

– –

2. Kaikki tietylle tuotteelle joko yhteisössä tai Puolassa suoritetut toimenpiteet on otettava kokonaisuutena huomioon määritettäessä, pidetäänkö tälle tuotteelle suoritettua valmistusta tai käsittelyä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla riittämättömänä."

8. Pöytäkirjan N:o 4 liitteen II otsikko on "Luettelo ei-alkuperäaineksiin sovellettavista valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman". Se sisältää taulukon, jossa on kolme saraketta, joiden otsikot ovat "HS-nimike",[3] "Tavaran kuvaus" ja "Ei-alkuperäaineksiin sovellettavat valmistus- tai käsittelytoimet, joilla saadaan alkuperäasema". HS-nimikkeen numeron "entinen 63 ryhmä" ja tuotekuvauksen "Muut[4] sovitetut tekstiilitavarat; sarjat; käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tekstiilitavarat; lumput" vieressä kyseisessä taulukossa lukee seuraavaa: "Valmistus, jossa kaikki käytetyt ainekset on luokiteltu muuhun kuin kyseisen tuotteen nimikkeeseen."

3 – Nimikkeistö, jota säännellään harmonisoitua tavarankuvaus- ja tavarankoodausjärjestelmää koskevalla kansainvälisellä yleissopimuksella ja joka tunnetaan yleisesti nimellä HS-nimikkeistö, on kansainvälinen nimikkeistö, jolla on monta tarkoitusta ja jota Maailman tullijärjestö hallinnoi.

4 – Oletettavasti muut kuin vaatetustavarat, jotka kuuluvat kahteen edeltävään HS-ryhmään.

9. HS-nimikkeistössä itsessään 63 ryhmä ("Muut sovitetut tekstiilitavarat; sarjat; käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tekstiilitavarat; lumput") sisältää nimikkeessä numero 6309 "Käytetyt vaatteet ja muut käytetyt vaatetustavarat". 63 ryhmän huomautuksessa [5] 3 todetaan seuraavaa: "Jotta – – tavarat voidaan luokitella tähän nimikkeeseen, – – niissä on oltava merkkejä huomattavasta käytöstä ja – – ne on esitettävä – – pakkaamattomana (irtotavarana) tai paaleissa, säkeissä tai niiden kaltaisissa pakkauksissa."

Kioton yleissopimus

10. Kansainvälinen yleissopimus tullimenettelyjen yksinkertaistamisesta ja yhdenmukaistamisesta (Kioton yleissopimus) tehtiin alun perin vuonna 1973. [6]

11. Euroopan yhteisö on Kioton yleissopimuksen sopimuspuoli.

12. Yleissopimuksen 2 artiklassa määrätään, että kukin sopimuspuoli "sitoutuu edistämään tullimenettelyjen yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista ja tässä tarkoituksessa noudattamaan tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti tämän yleissopimuksen liitteisiin sisältyviä normeja ja suositeltuja käytäntöjä".

13. Yleissopimuksen liite D.1, jonka otsikko on "Alkuperäsääntöjä koskeva liite", hyväksyttiin yhteisön puolesta neuvoston päätöksellä 77/415/ETY. [7] Yhteisöjen tuomioistuin on viitannut liitteeseen D.1 tulkitessaan alkuperäsääntöjä yhteisön lainsäädännössä. [8]

14. Liitteessä D.1 olevassa 3 normissa [9] todetaan, että kun tavaran valmistukseen osallistuu kaksi tai useampia maita, tavaroiden alkuperä määritetään käyttäen merkittävän muutoksen perustetta, jonka mukaan "tavaroiden alkuperä määritellään siten, että alkuperämaana pidetään maata, jossa on viimeksi toteutettu sellainen olennainen val-

5 – Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että selitykset, jotka harmonointikomitea on laatinut, voivat auttaa huomattavasti eri tullinimikkeiden ulottuvuuden tulkinnassa, vaikka ne eivät olekaan oikeudellisesti sitovia: yhdistetyt asiat C-106/94 ja C-139/94, Colin ja Dupré, tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4759, 21 kohta).

6 – Kioton yleissopimusta tarkistettiin kesäkuussa 1999. Tarkistettu yleissopimus tuli voimaan helmikuussa 2006. Tässä ratkaisuehdotuksessa mainitut yleissopimuksen määräykset perustuvat alkuperäistekstiin, jota sovellettiin tässä asiassa merkityksellisenä ajankohtana.

7 – Tullimenettelyjen yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen useiden liitteiden hyväksymisestä yhteisön puolesta 3.6.1977 tehty neuvoston päätös (EYVL L 166, s. 1). Hyväksyntä ei ulottunut 7 ja 8 normeihin eikä suositeltuun käytäntöön 10, joista ei kuitenkaan ole kyse käsiteltävänä olevassa asiassa.

8 – Asia C-26/88, Brother International, tuomio 13.12.1989 (Kok. 1989, s. I-4253, 15–21 kohta).

9 – Kioton yleissopimuksen 4 artiklassa todetaan, että normit ovat "määräyksiä, joiden yleinen soveltaminen katsotaan välttämättömäksi tullimenettelyjen yhdenmukaistamiseksi ja yksinkertaistamiseksi".

mistus tai käsittely, jonka voidaan katsoa riittävän antamaan tavaralle sille olennaisen luonteen" (liitteessä D.1 oleva määritelmä c).

b) valmistus- ja käsittelytoimet, joita tietyin edellytyksin pidetään merkittävinä, vaikka ne eivät aiheuta nimikkeen muutosta tariffiin luokittelussa.

15. 3 normin huomautuksessa [10] 1 todetaan, että merkittävän muutoksen vaatimuksen voi käytännössä osoittaa nimikkeenmuutossääntö määrätyssä nimikkeistössä, ja siihen liittyvät poikkeusluettelot, ja/tai luettelo valmistus- tai käsittelytoimista, jotka antavat tavaroille alkuperäaseman tai eivät anna alkuperäasemaa siinä maassa, jossa nämä toimet on toteutettu, ja/tai sääntö arvotullin prosenttiosuudesta, kun joko käytettyjen tuotteiden prosenttiosuus tai hankitun arvonlisän prosenttiosuus saavuttaa määrätyn tason.

Edellä a ja b alakohdissa tarkoitetut edellytykset voivat liittyä joko tavaran tietynlaiseen käsittelyyn tai arvoprosenttisääntöön."

17. Liitteessä D.1 olevassa 6 normissa todetaan seuraavaa:

16. 3 normin huomautuksessa 2 todetaan seuraavaa:

"Merkittävänä valmistuksena tai käsittelynä ei pidetä toimenpiteitä, jotka eivät vaikuta tai vaikuttavat vain vähän tavaroiden olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin, eikä etenkään toimenpiteitä, jotka muodostuvat kokonaisuudessaan yhdestä tai useammasta seuraavassa luetellusta toimesta:

"Poikkeusluetteloissa voidaan mainita

a) valmistus- ja käsittelytoimet, joita ei pidetä merkittävinä tai pidetään vain tietyin edellytyksin merkittävinä, vaikka ne aiheuttaisivat nimikkeen muutoksen tariffiin luokittelussa

a) toimenpiteet tavaroiden kunnon säilymisen varmistamiseksi kuljetuksen tai varastoinnin aikana;

b) käsittely, jolla pyritään parantamaan tuotteiden ulkonäköä tai kauppakelpoi-

10 – 4 artiklan mukaan huomautukset "osoittavat, minkä suuntaisiin toimiin voidaan ryhtyä sovellettaessa asianomaista normia – –".

suutta tai valmistamaan niitä kuljetusta varten, kuten kollien jakaminen ja yhdistäminen, tavaroiden lajittelu ja laatuluokittelu, uudelleen pakkaaminen;

c) yksinkertaiset kokoonpanotoimenpiteet;

d) eri alkuperää olevien tavaroiden sekoittaminen, kun valmiin tuotteen ominaisuudet eivät olennaisesti poikkea sekoitettujen tavaroiden ominaisuuksista."

Pääasia ja ennakkoratkaisupyyntö

18. Euro Tex hoiti käytettyjen vaatteiden ja tekstiilien keräämistä, kuljettamista, varastointia ja käsittelyä varten luvansaanutta jätteenkäsittelylaitosta Saksassa.

19. Käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse prosessista, jolla Euro Tex lajitteli tavarat. Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksessä kuvaillaan kyseinen prosessi seuraavasti.

20. Ensimmäisessä vaiheessa kerätyistä tavaroista erotettiin mahdolliset jätteet ja ne jaoteltiin käyttökelpoisiin ja käyttökelvottomiin artikkeleihin. Käyttökelvottomat vaatteet eroteltiin edelleen sen mukaan, missä määrin ne oli mahdollista kierrättää jollain toisella tavalla (kuitujen saaminen, siivousrättien valmistus, eristeiden valmistus).

21. Toisessa vaiheessa tavarat jaoteltiin edelleen vaatteisiin, kenkiin, siivousrätteihin ja kierrätysmateriaaliin, kodintekstiileihin sekä miesten-, naisten- ja lastenvaatteisiin.

22. Kolmas vaihe oli hienompi lajittelu tai "yhteensovitus": [11] vaatteet ja asusteet lajiteltiin materiaalin laadun ja muiden perusteiden perusteella asiakkaiden vaatimusten mukaisesti yli 80 eri luokkaan. [12]

11 – Englanninkielisessä alkuperäistekstissä on käytetty verbiä "to match" (yhteensovittaa) ja sen sukulaissanoja, kun ennakkoratkaisupyyntöpäätöksessä käytetään saksan verbiä "sortieren" ja sen sukulaissanoja. Tämä käyttö kuvastaa pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa käytettyä sanaa viidettä (kun "seulonta" luokitellaan yhdeksi toimenpiteeksi) siinä kuvailtua toimenpidettä ("yhteensovitus" tai "Sortieren") varten. Kansallinen tuomioistuin mainitsee kolmannen toimenpidetyypin eli lajittelun, joka on "sorting" englanniksi ja "Aussondern" saksaksi, vain lyhyesti, eikä ennakkoratkaisukysymys koske sitä.

12 – Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksessä mainitaan esimerkinomaisesti 37 naistenvaateluokkaa. Näihin luokkiin kuuluu leninkien, hameiden, housujen ja paitapuserojen kaltaisia yleisiä vaatekappaleita, jotka on jaettu alaluokkiin (pääasiassa kankaan mukaan), yhdessä housuhameiden, liivien, silkkisten päähuivien, bikinien ja trenssitakkien kaltaisten lisäluokkien kanssa.

23. Euro Tex palkkasi kuudesta kahdeksaan henkilöä suorittamaan yhteensovittamisen, joka tehtiin kokonaan käsin. Työntekijöiden edellytettiin etsivän ensisijaisesti erityisen muodikkaita vaatteita, jotka lajiteltiin asiakkaiden luokkien mukaan. Hakijoita koulutettiin yhdestä neljään viikkoa. Heille annettiin pysyvä työpaikka ainoastaan siinä tapauksessa, että he kykenivät tunnistamaan muotitrendejä.

25. Euro Tex ja komissio ovat esittäneet kirjallisia huomautuksia. Suullisen käsittelyn pitämistä ei vaadittu eikä sellaista pidetty.

Arviointi

24. Vuosina 1998 ja 1999 Euro Tex toimitti yhteensovitettuja tekstiilejä säkkeihin pakattuina jälleenmyyjille Puolaan. Vastaajana olevan tulliviranomaisen kanssa syntyi kiista tavaroiden alkuperästä. Euro Tex ei (ymmärrettävästi) kyennyt esittämään näyttöä kyseisestä alkuperästä. Se väitti, että sen toimenpiteet riittivät antamaan tavaroille yhteisön alkuperän. Asia saatettiin Finanzgericht Düsseldorfin käsiteltäväksi, joka on esittänyt seuraavan kysymyksen yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisua varten:

26. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee, riittävätkö Euro Texin toteuttamat toimenpiteet, jotka liittyvät käytettyihin vaatteisiin, joiden ei voida osoittaa olevan kokonaan peräisin yhteisöstä, yhteisön alkuperän antamiseen lopputuotteelle eli lajitelluille ja yhteensovitetuille käytetyille vaatteille.

"Menevätkö sellaiset yhteensovittamistoimenpiteet, joita tässä päätöksessä kuvaillaan lähemmin, pitemmälle kuin [assosiaatiosopimuksen] pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut yksinkertaiset yhteensovittamistoimenpiteet?"

27. Pöytäkirjan N:o 4 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tuotteita, joita ei ole tuotettu kokonaan yhteisössä, on pidettävä yhteisön alkuperätuotteina, jos näille on suoritettu yhteisössä pöytäkirjan 6 artiklassa tarkoitettu *riittävä valmistus tai käsittely*. 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään, että edellytykset "riittävälle valmistukselle" vahvistetaan liitteessä II.

28. Liitteessä II määrätään, että HS-nimikkeistön 63 ryhmään kuuluvien käytettyjen tavaroiden, joihin kyseessä olevat tavarat kuuluvat, osalta valmistus tai käsittely, joka antaa alkuperäaseman, muodostuu mistä tahansa valmistuksesta, jossa kaikki käytetyt ainekset luokitellaan muuhun nimikkeeseen kuin tuotteen nimikkeeseen. Pöytäkirjan N:o 4 1 artiklan a kohdan mukaan "valmistus" tarkoittaa "kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, myös kokoamista tai erityistoimenpiteitä".

29. Merkityksellisenä ajankohtana eli silloin, kun kantaja vei tässä asiassa kyseessä olevat käytetyt tavarat maasta, ja siis sen jälkeen, kun Euro Tex oli lajitellut ja yhteensovittanut ne, nämä tavarat kuuluivat HS-nimikkeistön nimikkeeseen 6309: käytetyt vaatteet ja muut käytetyt vaatetustavarat, joissa on merkkejä huomattavasta käytöstä ja jotka esitetään paaleissa, säkeissä tai niiden kaltaisissa pakkauksissa. Pöytäkirjan N:o 4 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu yhteisön alkuperä myönnetään näin ollen ainoastaan siinä tapauksessa, että kaikki kantajan toimenpiteissä käytetyt ainekset luokitellaan muuhun nimikkeeseen kuin 6309.

30. Kansallinen tuomioistuin toteaa, ja asianosaiset vaikuttavat yksimielisiltä tästä, että näin on: vaikka kyseiset ainekset ovat itse käytettyjä vaatteita, niitä ei ole pakattu paaleihin, säkkeihin tai niiden kaltaisiin pakkauksiin ennen Euro Texin toimenpiteitä, minkä vuoksi ne eivät kuulu nimikkeeseen 6309.

31. Kansallinen tuomioistuin katsoo myös, että Euro Texin toimenpiteet kuuluvat pöytäkirjan N:o 4 1 artiklan a kohdassa esiintyvän "valmistuksen" laajaan määritelmään eli *mihin tahansa* valmistukseen tai käsittelyyn erityistoimenpiteet mukaan lukien.

32. Vaikka maastavietävät käytetyt vaatetustavarat siis prima facie täyttävät vaatimukset alkuperäaseman saamiseksi pöytäkirjan N:o 4 6 artiklan 1 kohdan nojalla, sen 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätään, että tietyt toimenpiteet, joihin kuuluu valmistus tai käsittely "pelkästään lajittelemalla [ja/tai [13]] yhteensovittamalla (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi)", eivät riitä tämän aseman saamiseen. 6 artiklan 3 kohdan perusteella on ilmeistä, että 7 artiklan 1 kohdan b alakohdalla on etusija 6 artiklan 1 kohtaan nähden. Näin ollen jos Euro Texin toimenpiteet kuuluvat 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, lajiteltuja ja yhteensovitettuja käytettyjä vaatteita ei pidetä yhteisön alkuperätuotteina.

33. Kansallinen tuomioistuin näyttää hyväksyvän, että Euro Texin toteuttamat lajittelu-

13 – 7 artiklan 1 kohdan g alakohdassa määrätään, että kahden tai useamman b alakohdassa määritellyn toimenpiteen yhdistäminen ei riitä alkuperäaseman saamiseen.

toimenpiteet (oletettavasti edellä 20 ja 21 kohdassa kuvailluissa ensimmäisessä ja toisessa vaiheessa) ovat 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua "pelkkää" tai yksinkertaista lajittelua. Mistään ei ilmene, että asianosaiset kiistäisivät tämän näkemyksen. Maastavietävien tavaroiden tullioikeudellinen asema määritellään siis sen perusteella, kuuluuko Euro Texin kolmannessa vaiheessa suorittama yhteensovittaminen myös tämän säännöksen soveltamisalaan. Tämä on lähinnä esitetty kysymys.

34. Euro Tex väittää, että yhteensovittamistoimet eivät ole 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua yksinkertaista yhteensovittamista. Komissio on päinvastaista mieltä.

35. Kuten kansallinen tuomioistuin toteaa, kirjaimellinen tulkinta englanninkielisen version 7 artiklan 1 kohdan b alakohdasta [14] antaa ymmärtää, että kaikki toimenpiteet, jotka on lueteltu kyseisessä määräyksessä, ovat väistämättä sen soveltamisalaan kuuluvia yksinkertaisia toimenpiteitä. [15] Muut kieliversiot [16] voivat kuitenkin aivan yhtä hyvin tarkoittaa, että luettelon on tarkoitus kattaa toimenpiteistä ainoastaan yksinkertaiset eikä siis monimutkaisia. [17]

36. Komissio puoltaa edellistä tulkintaa. Se väittää, että yksinkertaisen yhteensovittamisen, johon 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa viitataan, ja monimutkaisempien yhteensovittamistoimenpiteiden välillä ei ole eroa. "Yhteensovitus (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi)" mainitaan muiden toimenpiteiden, joita ovat pölyn poisto, seulonta, lajittelu, laatuluokittelu, pesu, maalaus ja

14 – Ja myös ruotsinkielisen ("Enkel behandling bestående i – – hoppassning – –") ja hollanninkielisen ("eenvoudige verrichingen zoals – – assorteren – –").

15 – 7 artikla on yksi monista pöytäkirjan määräyksistä, jotka korvattiin 1.1.2001 lähtien käsitteen "alkuperätuotteet" määrittelystä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä tehdyn pöytäkirjan N:o 4 muuttamisesta, joka on Puolan Eurooppasopimuksen liitteenä, 29.12.2000 tehdyllä EU–Puola-assosiaationeuvoston päätöksellä N:o 4/2000 (EYVL 2001, L 19, s. 29). 7 artiklan 1 kohdan j alakohdassa, jolla korvataan osittain 7 artiklan 1 kohdan b alakohta, ei enää käytetä sanaa "pelkkä", vaan sen soveltamisalaan kuuluu yksinomaan "seulonta, lajittelu, luokittelu, ryhmittely, yhteensovitus; (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi)". Muuttamisesta tehdyn päätöksen johdanto-osassa todetaan, että "pöytäkirjan eri kieliversioissa olevien eroavaisuuksien oikaisemiseksi olisi tehtävä tiettyjä teknisiä muutoksia" (ensimmäinen perustelukappale), mutta myös, että luetteloa riittämättömistä valmistus- ja käsittelytoimista "olisi muutettava, jotta varmistettaisiin sen oikea tulkinta ja jotta otettaisiin huomioon tarve sisällyttää luetteloon tiettyjä toimia, jotka eivät aiemmin ole kuuluneet sen soveltamisalaan" (toinen perustelukappale). Päätös N:o 4/2000 ei näin ollen tue yksiselitteisesti kumpaakaan 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkintaa.

16 – Olen tarkastellut ainoastaan niitä kieliä, jotka olivat virallisia kieliä, kun päätös N:o 1/97 (mainittu alaviitteessä 2), jolla korvattiin assosiaatiosopimuksen pöytäkirja N:o 4 tässä asiassa kyseessä olevalla versiolla, allekirjoitettiin (30.6.1997).

17 – Esim. ranskaksi "les opérations simples de dépoussiérage, de criblage, de triage, de classement, d'assortiment (y compris la composition de jeux de marchandises), de lavage, de peinture, de découpage" ja saksaksi "einfaches Entstauben, Sieben, Aussondern, Einordnen, Sortieren (einschließlich des Zusammenstellens von Sortimenten), Waschen, Anstreichen, Zerschneiden".

paloittelu, yhteydessä. Adjektiivin "pelkkä" (eli yksinkertainen) lisäämisellä yksinomaan selitetään sen mukaan asiaa. Oikeusvarmuus heikentyisi, jos viranomaisten pitäisi tehdä ero yksinkertaisen ja monimutkaisen pölyn poiston, seulonnan, lajittelun, laatuluokittelun, yhteensovittamisen jne. välillä. Pikemminkin kaikki nämä toimenpiteet katsotaan yksinkertaisiksi toimenpiteiksi, minkä vuoksi ne eivät anna alkuperäasemaa.

37. En ole samaa mieltä.

38. Oikeusvarmuuden osalta pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdassa on muita alakohtia, jotka rajoittuvat yksinkertaisiin toimenpiteisiin ja jotka näyttävät näin ollen edellyttävän, että viranomaiset tekevät eron yksinkertaisten ja monimutkaisten toimenpiteiden välillä. Esimerkiksi 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa mainitaan "pelkkä [eli yksinkertainen] pullotus, pussitus, koteloihin tai rasioihin pakkaaminen, kartongille tai laudoille jne. kiinnittäminen ja kaikki muut yksinkertaiset pakkaustoimenpiteet". 7 artiklan 1 kohdan e alakohdassa mainitaan "tuotteiden pelkkä [eli yksinkertainen] sekoittaminen" ja 7 artiklan 1 kohdan f alakohdassa mainitaan "osien pelkkä [eli yksinkertainen] yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi". Mielestäni ei ole mitään syytä olla antamatta kyseiselle määräykselle sille merkityksellisten kielten enemmistössä luontaisimmalta vaikuttavaa tulkintaa siten, että se kattaa siinä luetelluista toimenpiteistä vain ne, jotka itse asiassa ovat "yksinkertaisia".

39. Tämä 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan suppeampi tulkinta vastaa lisäksi sen asemaa poikkeuksena 6 artiklan 1 kohdan yleissääntöön siitä, että tavaroita, joita ei ole tuotettu kokonaan yhteisössä, pidetään riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä, kun liitteessä II vahvistetut edellytykset täyttyvät.

40. Käsiteltävänä olevassa asiassa tämä edellytys on se, että kaikki käytetyt ainekset luokitellaan eri nimikkeeseen kuin valmistettu tai käsitelty tuote. On kiistatonta, että tämä edellytys täyttyy. Edellä esitetystä seuraa, että se, antavatko kyseessä olevat yhteensovittamistoimenpiteet alkuperäaseman, riippuu siitä, ovatko ne yksinkertaisia vai monimutkaisia. Edellisessä tapauksessa ne kuuluvat 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan eivätkä anna alkuperäasemaa.

41. Kioton yleissopimuksesta saadaan tiettyä opastusta siitä, mihin vetää raja yksinkertaisten ja monimutkaisten yhteensovittamistoimien välillä.

42. 3 normista ja liitteessä D.1 olevasta määritelmästä c ilmenee selvästi, että kun useampi kuin yksi maa on ottanut osaa

tavaroiden valmistukseen, tavaroiden alkuperä tullioikeudellisesti riippuu siitä, missä "on viimeksi toteutettu sellainen olennainen valmistus tai käsittely, *jonka voidaan katsoa riittävän antamaan tavaralle sille olennaisen luonteen*". [18]

43. Liitteessä D.1 olevasta 6 normista ilmenee, että "merkittävänä valmistuksena tai käsittelynä" ei pidetä toimenpiteitä, *"jotka eivät vaikuta tai vaikuttavat vain vähän tavaroiden olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin"*. [19]

44. Esimerkkeihin, joita 6 normissa annetaan tällaisista toimenpiteistä, kuuluvat "b) käsittely, jolla pyritään parantamaan tuotteiden ulkonäköä tai kauppakelpoisuutta tai valmistamaan niitä kuljetusta varten, kuten kollien jakaminen ja yhdistäminen, tavaroiden lajittelu ja laatuluokittelu, uudelleen pakkaaminen" ja "d) eri alkuperää olevien tavaroiden sekoittaminen, kun valmiin tuotteen ominaisuudet eivät olennaisesti poikkea sekoitettujen tavaroiden ominaisuuksista".

18 – Kursivointi tässä.

19 – Kursivointi tässä.

45. Kummassakaan näistä esimerkeistä ei täsmennetä, että asianomaisten toimenpiteiden pitää olla yksinkertaisia, jotta ne kuuluisivat määritelmän soveltamisalaan. Koska ne kuitenkin annetaan esimerkkeinä yleisolettamasta, ne on tulkittava tähän olettamaan viitaten. Merkitystä on näin ollen sillä, myötävaikuttavatko toimenpiteet enemmän kuin vähän tavaroiden olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin.

46. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on sen tiedossa olevien tosiseikkojen perusteella määrittää, onko pääasian tilanne tällainen. Jos kyseessä olevat yhteensovittamistoimet myötävaikuttavat enemmän kuin vähän saatavien tavaroiden eli lajiteltujen ja yhteensovitettujen vaatteiden olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin, ne eivät kuulu esimerkin d tai yleisemmin liitteessä D.1 olevan 6 normin soveltamisalaan, minkä vuoksi ne eivät ole 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja yksinkertaisia toimenpiteitä.

47. Jos yhteensovitus kuitenkin johtaa esimerkiksi siihen, että kaikki samaan luokkaan kuuluvat tavarat (esim. silkkipuserot, villapuserot tai farkut) pakataan yhteen, kuten ennakkoratkaisupyyntö antaa ymmärtää, on

mielestäni perusteetonta katsoa, että kyseinen toimenpide myötävaikuttaa saatavan tuotteen olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin, koska ne pysyvät samoina kuin alkuperäisten käytettyjen tavaroiden olennainen luonne tai olennaiset ominaisuudet.

48. Kansallisen tuomioistuimen on selvästi helpointa arvioida Euro Texin väitettä, [20] jonka mukaan sen toimenpiteet eivät ole 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja yksinkertaisia yhteensovittamistoimenpiteitä, koska kierrätykseen kuuluu lajittelu useisiin luokkiin. Yksinkertaisella yhteensovittamisella on Euro Texin mukaan täysin eri merkitys, mikä ilmenee selvästi kyseiseen määräykseen sisällytetystä täsmennyksestä "myös tavaroiden järjestäminen [Zusammenstellen] sarjoiksi", mikä edellyttää pelkästään sinisen yhdistämistä siniseen ja niin edelleen. Euro Tex väittää, että sen lajittelutoimenpiteisiin sisältyy puolestaan kyky tehdä ero kankaan, laadun ja koostumuksen [Zusammensetzung] mukaan, ja edellyttää tietämystä, johon tarvitaan koulutusta, muotitrendeistä, eri maiden erityistarpeista ja kankaiden laadusta.

49. Ainoana tosiseikkoja tarkastelevana tuomioistuimena kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava, onko Euro Tex onnistunut osoittamaan, että sen työntekijöiden suorittamat yhteensovittamistoimenpiteet ovat pikemminkin monimutkaisia kuin yksinkertaisia.

50. Haluaisin lopuksi kommentoida lyhyesti kysymystä arvonlisästä.

51. Kansallinen tuomioistuin toteaa, että ainoastaan Euro Texin käsittelyn kautta sen keräämät tavarat, joilla ei ollut mitään arvoa kyseisenä ajankohtana, saivat ylipäänsä jonkinlaisen arvon (noin 0,70–1,00 DM tai 0,36–0,51 euroa kilogrammalta). Sen näkemyksen mukaan se, että Euro Texin yhteensovittaminen ja lajittelu lisäsivät käytettyjen

20 – En ole tarkastellut Euro Texin kolmea muuta väitettä, koska ne nostavat esiin kysymyksiä, joilla ei ole merkitystä pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkinnalle, mitä esitetty kysymys yksinomaan koskee. (Nämä väitteet ovat lähinnä, että käytetyt vaatteet ovat i) yhteisön alkuperätuotteita *ennen* Euro Texin suorittamia toimenpiteitä, koska tullinimike muuttuu uusista käytettyihin vaatteisiin, ii) "jätettä" yhteisön oikeudessa tarkoitetulla tavalla, jolloin niiden alkuperä riippuu henkilöstä, joka heitti ne pois, ja tämän asuinmaasta ja/tai iii) "[yhteisössä] kerättyjä käytettyjä tavaroita, joita voidaan käyttää ainoastaan raaka-aineiden talteen ottamiseen – – tai jätteeksi" ja jotka pöytäkirjan N:o 4 5 artiklan 1 kohdan h alakohdan nojalla on katsottava kokonaan yhteisössä tuotetuiksi.)

vaatteiden arvoa, osoitti, että kyseiset toimenpiteet muodostivat ratkaisevan tuotantovaiheen.

52. "Ratkaisevan tuotantovaiheen" kriteeri perustuu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön [21] alkuperäasemaa koskevasta yhteisön yleisestä lainsäädännöstä. [22] Yhdyn komission näkemykseen siitä, että kyseisellä oikeuskäytännöllä ei ole suoraan merkitystä käsiteltävänä olevassa asiassa. Kioton yleissopimuksen liitteessä D.1 olevan 3 normin vaikutus on se, että sopimuspuolet voivat ilmaista merkittävää muutosta koskevan kriteerin tavaroiden alkuperän määrittelemiseksi nimikkeenmuutossäännöllä määrätyssä nimikkeistössä ja/tai luettelolla valmistus- tai käsittelytoimista, jotka antavat tavaroille alkuperäaseman tai eivät anna alkuperäasemaa, ja/tai säännöllä arvotullin prosenttiosuudesta. Poikkeuksia sisältävässä luettelossa mainitut toimenpiteet voivat liittyä joko tavaroiden käsittelytapaan tai arvoprosenttisääntöön. Kun on kyse käytetyistä vaatteista, yhteisö on päättänyt pöytäkirjassa N:o 4 ilmaista merkittävän muutoksen kriteerin yleisellä nimikkeenmuutossäännöllä (6 artiklan 1 kohta ja liite II), johon liittyy sellaisten valmistus- tai käsittelytoimenpiteiden luettelo, jotka eivät anna alkuperäasemaa. Se ei ole päättänyt ilmaista tätä kriteeriä arvoprosenttisäännöllä. Tilanne oli eri mainitussa oikeuskäytännössä, joka koski sellaisen lainsäädännön [23] tulkintaa, jossa ei vahvistettu ensimmäistäkään näistä kolmesta säännöstä. Vaikka arvonlisäkriteeri olisi selvästi myös järkevä valinta menettelytavaksi, käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisön lainsäätäjä ei valinnut sitä, minkä vuoksi sitä ei ole tarpeen soveltaa.

53. Tämän tulkinnan vahvistaa mielestäni pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohta, jonka f alakohtaan kuuluu "osien pelkkä yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi". Tällainen yhdistäminen, vaikkei se sisältäisi mitään muuta, merkitsee lähes poikkeuksetta arvonlisäystä, mutta yhteisön lainsäätäjä on kuitenkin nimenomaisesti sulkenut pois mahdollisuuden siitä, että tällainen toimenpide antaisi yhteisön alkuperäaseman.

54. En näin ollen katso, että kysymys arvonlisästä vaikuttaa analyysiini.

21 – Asia 49/76, Gesellschaft für Überseehandel, tuomio 26.1.1977 (Kok. 1977, s. 41) ja edellä alaviitteessä 8 mainittu asia Brother International.

22 – Tavaroiden alkuperän käsitteen yhteisestä määritelmästä 27.6.1968 annetun neuvoston asetuksen N:o 802/68 (EYVL L 148, s. 1) 5 artikla. 5 artiklassa säädetään seuraavaa: "Tavara, jonka tuottamiseen on osallistunut kaksi tai useampia maita, on peräisin siitä maasta, jossa sille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely, joka on johtanut uuden tuotteen valmistukseen tai edustaa merkittävää valmistusastetta."

23 – Ks. alaviite 22.

Ratkaisuehdotus

55. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Düsseldorfin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

– Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista 30.6.1997 tehdyllä assosiaationeuvoston päätöksellä N:o 1/97 (97/539/EHTY, EY, Euratom), pöytäkirjan N:o 4 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainittuihin luokkiin kuuluvat toimenpiteet kuuluvat tämän määräyksen soveltamisalaan ainoastaan, jos ne ovat yksinkertaisia.

– Tällainen toimenpide on yksinkertainen, jos se ei myötävaikuta tai myötävaikuttaa vain vähän tavaroiden olennaiseen luonteeseen tai olennaisiin ominaisuuksiin.

– Toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, kuuluvatko ennakkoratkaisupyyntöpäätöksessä kuvaillut toimenpiteet tämän määritelmän soveltamisalaan.